

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Zastosowania metod inteligencji obliczeniowej		Kod 1010515331010514484
Kierunek studiów Informatyka	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) ogólnoakademicki	Rok / Semestr 2 / 3
Ścieżka obieralności/specjalność Technologie wytwarzania oprogramowania	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obieralny
Stopień studiów: II stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) niestacjonarna	
Godziny Wykłady: 16 Ćwiczenia: - Laboratoria: 16 Projekty/seminaria: -		Liczba punktów 4
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) (ogólnouczelniany, z innego kierunku) kierunkowy z danego kierunku		
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki nauki techniczne		Podział ECTS (liczba i %) 4 100%
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca: dr inż. Tomasz Pawlak email: Tomasz.Pawlak@cs.put.poznan.pl tel. 61 6653022 Instytut Informatyki ul. Piotrowo 2, 60-965 Poznań		
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	Efekty kształcenia ze studiów I stopnia zdefiniowane w Uchwale Senatu PP, a szczególnie efekty K1st_W1, K1st_W4, K1st_W5, K1st_W6, K1st_W7, K1st_W8, weryfikowane w procesie rekrutacji na studia II stopnia - efekty te prezentowane są w serwisie internetowym wydziału www.fc.put.poznan.pl
2	Umiejętności:	Efekty kształcenia ze studiów I stopnia zdefiniowane w Uchwale Senatu PP, a szczególnie efekty K1st_U1, K1st_U2, K1st_U3, K1st_U4, K1st_U5, K1st_U8, K1st_U9, K1st_U11, K1st_U14, K1st_U15, K1st_U16, K1st_U19, weryfikowane w procesie rekrutacji na studia II stopnia - efekty te prezentowane są w serwisie internetowym wydziału www.fc.put.poznan.pl
3	Kompetencje społeczne	Efekty kształcenia ze studiów I stopnia zdefiniowane w Uchwale Senatu PP, a szczególnie efekty K1st_K1, K1st_K2, K1st_K3, K1st_K4, weryfikowane w procesie rekrutacji na studia II stopnia - efekty te prezentowane są w serwisie internetowym wydziału www.fc.put.poznan.pl Ponadto w zakresie kompetencji społecznych student musi prezentować takie postawy jak uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, ciekawość poznawcza, kreatywność, kultura osobista, szacunek dla innych ludzi.
Cel przedmiotu: 1. Przekazanie studentom podstawowej wiedzy na temat metod inteligencji obliczeniowej i sztucznej oraz uczenia maszynowego. 2. Rozwijanie u studentów umiejętności samokształcenia się i integracji wiedzy z różnych obszarów informatyki. 3. Kształtowanie świadomości jakościowej niezbędnej w projektach informatycznych - student będzie miał świadomość wagi zarządzania jakością w informatyce		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza: 1. ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną w zakresie algorytmów i złożoności, grafiki i komunikacji człowiek-komputer, wspomaganie decyzji - [K2st_W2] 2. ma podbudowaną teoretycznie szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu informatyki - [K2st_W3] 3. ma wiedzę o trendach rozwojowych i najistotniejszych nowych osiągnięciach w informatyce i w wybranych pokrewnych dyscyplinach naukowych - [K2st_W4] 4. zna podstawowe metody, techniki i narzędzia stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich z wybranego obszaru informatyki - [K2st_W6]		
Umiejętności:		

1. potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł (w języku ojczystym i angielskim), integrować je, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie - [K2st_U1]
2. potrafi formułować i testować hipotezy związane z problemami inżynierskimi i prostymi problemami badawczymi - [K2st_U3]
3. potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne - [K2st_U4]
4. potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - integrować wiedzę z różnych obszarów informatyki (a w razie potrzeby także wiedzę z innych dyscyplin naukowych) oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające także aspekty pozatechniczne - [K2st_U5]
5. potrafi ocenić przydatność i możliwość wykorzystania nowych osiągnięć (metod i narzędzi) oraz nowych produktów informatycznych - [K2st_U6]
6. potrafi - stosując m.in. koncepcyjnie nowe metody - rozwiązywać złożone zadania informatyczne, w tym zadania nietypowe oraz zadania zawierające komponent badawczy - [K2st_U10]

Kompetencje społeczne:

1. rozumie, że w informatyce wiedza i umiejętności bardzo szybko stają się przestarzałe - [K2st_K1]
2. rozumie znaczenie wykorzystywania najnowszej wiedzy z zakresu informatyki w rozwiązywaniu problemów badawczych i praktycznych - [K2st_K2]

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

Efekty kształcenia przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Ocena formująca:

- a) w zakresie wykładów:
 - na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na wykładach,
- b) w zakresie laboratoriów:
 - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań laboratoryjnych,

Ocena podsumowująca:

- a) w zakresie wykładów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:
 - ocenę wiedzy i umiejętności wykazanych na kolokwium pisemnym, składającym się ze:
 - Zbioru od 8 do 12 pytań zamkniętych, z których na każde pytanie można udzielić jedną prawidłową odpowiedź z czterech możliwych. Za każdą poprawną odpowiedź uzyskuje się 1 punkt, a za błędną odejmowana jest 1/3 punktu.
 - Zbioru od 3 do 5 pytań otwartych, za które można uzyskać od 2 do 4 punktów.

Aby uzyskać ocenę 3,0 należy uzyskać minimum 51% punktów, 3,5 - 61%, 4,0 - 71%, 4,5 - 81%, 5,0 - 91%.

Czas odpowiedzi na pytania 1h.

- omówienie wyników egzaminu,
- b) w zakresie laboratoriów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:
 - ocenę umiejętności związanych z realizacją ćwiczeń laboratoryjnych obejmujących programowanie,
 - ocenę sprawozdania przygotowywanego częściowo w trakcie zajęć, a częściowo po ich zakończeniu; ocena ta obejmuje także umiejętność pracy w zespole.

Uzyskiwanie punktów dodatkowych za aktywność podczas zajęć, a szczególnie za:

- omówienia dodatkowych aspektów zagadnienia,
- efektywność zastosowania zdobytej wiedzy podczas rozwiązywania zadanego problemu,
- umiejętność współpracy w ramach zespołu praktycznie realizującego zadanie szczegółowe w laboratorium,
- uwagi związane z udoskonaleniem materiałów dydaktycznych,
- prezentacje autoreferatu powiązanego z tematem zajęć.

Treści programowe

Wykład 1: Wprowadzenie do metod inteligencji obliczeniowej

Krótkie wprowadzenie do metod inteligencji obliczeniowej, definicja, umiejscowienie nauki w obszarze nauk technicznych. Przegląd wybranych zastosowań inteligencji obliczeniowej.

Wykład 2: Przegląd wybranych zastosowań metod inteligencji obliczeniowej

Studium wybranych przypadków zastosowania metod inteligencji obliczeniowej, z nakreśleniem problemów technicznych zachodzących w rzeczywistych zastosowaniach oraz ich sposobów rozwiązania. W szczególności omówione zostaną zastosowania w rozpoznawaniu i klasyfikacji obrazów, automatycznych graczach gier komputerowych, autonomicznych pojazdach.

Wykład 3: Wprowadzenie do uczenia maszynowego ? część 1

Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami i algorytmami z zakresu uczenia maszynowego: uczenie nadzorowane, nienadzorowane, uczenie ze wzmocnieniem, klasyfikator, drzewa decyzyjne.

Wykład 4: Wprowadzenie do uczenia maszynowego ? część 2

Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami i algorytmami z zakresu uczenia maszynowego: problem przeuczenia, analiza skupień, regresja.

Wykład 5: Wprowadzenie do programowania genetycznego

Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami i algorytmami z zakresu automatycznej syntezy programów: sformułowanie zadania syntezy, definicja przypadku testowego, funkcja oceny programu, podstawowe elementy algorytmu programowania genetycznego: inicjalizacja populacji, selekcja, mutacja, krzyżowanie.

Wykład 6: Zaawansowane zastosowania programowania genetycznego

Zapoznanie studenta z pojęciami i algorytmami związanymi z syntezą programu z wykorzystaniem semantyk programów.

Wykłady 7 i 8: Zaliczenie

Kolokwium zaliczeniowe

Laboratorium 1: Wprowadzenie do uczenia maszynowego

Wprowadzenie do klasyfikatorów drzewiastych, algorytm ID3.

Laboratorium 2: Klasyfikatory drzewiaste

Zajęcia praktyczne ? implementacyjne, zadania związane z implementacją klasyfikatora drzewiastego.

Laboratorium 3: Klasyfikatory regułowe ? część 1

Zajęcia praktyczne ? implementacyjne, zadania związane z implementacją klasyfikatorów regułowych.

Laboratorium 4: Klasyfikatory regułowe ? część 2

Zajęcia praktyczne ? implementacyjne, zadania związane z implementacją klasyfikatorów regułowych.

Laboratorium 5: Programowanie genetyczne ? część 1

Zajęcia praktyczne ? implementacyjne, dotyczące implementacji algorytmu programowania genetycznego i jego zastosowania w zadaniu regresji symbolicznej.

Laboratorium 6: Programowanie genetyczne ? część 2

Zajęcia praktyczne ? implementacyjne, dotyczące implementacji algorytmu programowania genetycznego i jego zastosowania w zadaniu regresji symbolicznej.

Laboratorium 7: Zajęcia konsultacyjne ? część 1

Laboratorium 8: Zajęcia konsultacyjne ? część 2

Cześć wymienionych wyżej treści programowych realizowana jest w ramach pracy własnej studenta.

Metody dydaktyczne:

1. wykład: prezentacja multimedialna, dyskusja.
2. laboratorium: dyskusja, ćwiczenia przy tablicy, zadania do samodzielnego wykonania

Literatura podstawowa:		
1. Peter Flach, Machine Learning: The Art. And Science of Algorithms that Make Sense of Data, Cambridge University Press, 2012		
2. Riccardo Poli, William B. Langdon, Nicholas F. McPhee, A Field Guide to Genetic Programming, lulu.com, 2008		
Literatura uzupełniająca:		
1. M. Flasiński, Wstęp do sztucznej inteligencji, PWN, Warszawa 2011,		
2. C.D. Watkins, A. Sadun, S. Marenka, Nowoczesne metody przetwarzania obrazu, WNT 1995,		
3. R. Choraś, Komputerowa Wizja. Metody interpretacji i identyfikacji obiektów, EXIT, 2006.		
4. Mark Owen, Przetwarzanie sygnałów w praktyce, WKiŁ, 2009.		
5. Sean Luke, Essentials of Metaheuristics, 2nd Edition.		
6. T. Mitchell, Machine Learning		
7. S. J. Russel, P. Norvig, Artificial Intelligence ? A modern approach		
8. P. Chichosz, Systemy uczące się		
Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta		
Czynność	Czas (godz.)	
1. Udział w zajęciach wykładowych	16	
2. Przygotowanie do zajęć	8	
3. Udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia (4 godziny objęte kontaktem elektronicznym z prowadzącym)	4	
4. Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	16	
5. Zapoznanie się ze wskazaną literaturą / materiałami dydaktycznymi (~10 stron tekstu naukowego = 1 godz.), 250 stron.	21	
6. Udział w zajęciach laboratoryjnych:	16	
7. Realizacja zadań domowych (godziny objęte kontaktem elektronicznym z prowadzącym ? poprzez e-mail)	20	
Obciążenie pracą studenta		
forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	100	4
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	37	2
Zajęcia o charakterze praktycznym	32	2